

POKRIVALA NA NOTRANJSKEM NEKOČ IN DANES – izjava za javnost in medije

Dogajanje na Festivalu Notranjskih pokrival, ki je potekal v soboto, 1. aprila 2023 v telovadnici Osnovne šole v Starem trgu pri Ložu, je popestrilo Društvo dolomite lutke s predstavitvijo operacije Pokrivala na Notranjskem.

Društvo dolomitne lutke, ki že 6 let aktivno deluje na področju med Notranjsko in Cerkljansko, si prizadeva za ohranjanje kulturne dediščine, varstvo narave in samooskrbo. Predvsem v poletnih mesecih pa izvajajo dogodke na področju sonaravnega turizma, kot različni raziskovalni pohodi: Po Jankovih stopinjah, Grad Lož v času Valvazorja, Čemažev pohod, Partizanski magacin, S kombijem ob Rapalski meji, Na Slivnico malo drugače, kolesarski izlet Gradovi in gradišča Loške doline, Tektonski čok Racna gora, Meditativno kopanje v zgornjem toku Iške, Med Loškimi in Cerknjskim poljem, Ledena Golobina.

V zimskih mesecih pa snujejo predvsem različne delavnice in projekte, ki pokrivajo področja, kot so zgodovina, botanika, obrtništvo, geografija, kultura in še kaj. Operacijo Pokrivala na Notranjskem, so v društvu pričeli snovati pred dvema letoma, na prvoaprilsko soboto pa so v Starem trgu pri Ložu predstavili njene sadove. V projektu, ki so ga izvajali skupaj s partnerji v okviru projekta LAS Notranjska, so raziskali ohranjenost tradicionalnih pokrival ter prisotnost njihovega izdelovanja, pridobil in pripravil so orodje in opremo ter material za njihovo izdelavo. Oblikovali delavnice in produkte za prenos znanja kulturne dediščine in njeno promocijo.

Izdelava polhovih kap

Poglaviten material za izdelavo kap na Notranjskem so bile kože polhov, zato je bil tudi lov na polhe tradicionalno zelo dobro razvit. Polhe so poleg v namene strojenja kož uporabljali tudi za hrano, njihovo mast pa kot zdravilo. Tako so na delavnici predstavili orodja in prikazali postopek izdelave polhovk ter njihov razvoj in uporabo skozi čas.

Izdelava porival iz ovčje volne

Na območju Notranjske so v preteklosti izdelovali različna pokrivala. Imela so praktično funkcijo zaščite glave. Narejena so bila z majhnim ogljičnim odtisom, iz različnih naravnih materialov, ki so jih pridobivali iz lokalnega okolja, med drugim tudi iz ovčje volne. Na delavnici so predstavili postopek, od tega kako ovčjo volno ustrojimo, sfilcamo, ukrojimo in sešijemo različna pokrivala.

Festival pokrival

Na festivalu pokrival so bila predstavljena in prikazana pokrivala, ki so bila v okviru programa narejena tako iz polhove kože kot iz ovčje volne. Predstavili so tudi različne klobuke in kape, ki so jih na Notranjskem uporabljali nekoč pa tudi take, ki jih uporabljamo še danes. Na modni reviji izdelanih pokrival se je izkazalo, da so pokrivala lepa in uporabna ter kot taka povezujejo tradicijo, današnjo modo in potrebe trga.

Interpretacijski sprehod

Na tri kilometrskem vodenem sprehodu med naseljema Stari trg pri Ložu in mestom Lož smo spoznali kraje, ki so povezani z izdelovanjem pokrival na Notranjskem v preteklosti, kdo so nosilci dediščine izdelovanja pokrival ter zanimive zgodbe, ki so povezane z izdelovanjem in nošenjem pokrival.

Izvedbo operacije sta sofinancirali Republika Slovenija ter Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja

Katarina Temkova